

Motion till riksdagen 2024/25:3336

av Jonny Cato m.fl. (C)

med anledning av prop. 2024/25:92 Preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för barn med mycket stark anknytning till Sverige att få uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande skäl när preskriptionstiden tas bort och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge personer som fått avslag på sin asylansökan men som inte kan återvända till sitt hemland av praktiska skäl de inte kan påverka bättre möjlighet till uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i stället för att avskaffa möjligheten till spårbyte se över hur systemet kan göras om så att det blir mer ändamålsenligt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En migrationspolitik som kombinerar medmänsklighet med ordning och reda förutsätter att den som fått avslag på sin asylansökan återvänder till sitt hemland. I dag är det inte tillräckligt många personer som återvänder efter avslagsbeslut. Vi anser därför att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att ett sammanhållet, humant och effektivt återvändande ska komma på plats.

En person som sökt asyl och fått avslag på sin asylansökan kan i dag ansöka om asyl på nytt fyra år efter att avslagsbeslutet vunnit laga kraft. Regeringen föreslår i den aktuella propositionen att preskriptionstiden helt tas bort för den som stannar kvar i landet, och att den som lämnar landet ska få sitt beslut preskriberat fem år efter

avresedagen. Om beslutet är förenat med ett återreseförbud som löper vid denna tidpunkt, ska beslutet upphöra att gälla först när tiden för återreseförbudet löper ut.

Ett argument för att förlänga preskriptionstiden är att systemet – som det ser ut i dag – skapar incitament att hålla sig undan myndigheterna och inte återvända till hemlandet trots att den asylsökande fått avslag. Vi i Centerpartiet har därför, sedan ett antal år tillbaka, öppnat upp för att se över preskriptionstiden.

Precis som regeringen framhåller finns möjlighet att ansöka om s.k. verkställighets-hinder för den som kommer från ett land där säkerhetssituationen snabbt förändrats. Det kan t.ex. handla om en eskalering av en konflikt i hemlandet. Den möjligheten finns kvar. Men en av flera skillnader mellan verkställighetshinder och en ny asylansökan är att man inom en ny ansökan prövas mot den humanitära grunden, en prövning som inte görs inom ramen för verkställighetshinder. Den humanitära grunden ger bl.a. vissa barn som bott hela sitt liv i Sverige en möjlighet att stanna kvar. När man nu tar bort möjligheten till en ny ansökan i Sverige försvinner också möjligheten för de barn som bott här i hela sitt liv att få uppehållstillstånd på denna grund. Vi anser att det inte är proportionerligt. En ny asylansökan ger också en möjlighet för personer som inte kan återvända av praktiska skäl som de själva inte kan påverka att få stanna enligt den humanitära grunden. Dessa personer faller ofta mellan stolarna, och det är viktigt att ge dem en bättre möjlighet att få uppehållstillstånd nu när preskriptionstiden tas bort.

Regeringen föreslår också att möjligheten för den som fått avslag på sin asylansökan att under vissa förutsättningar få uppehållstillstånd på grund av arbete – s.k. spårbyte – ska tas bort. Systemet med spårbyte har under de senaste åren kritiserats, bl.a. för att bidra till att asylsystemet utnyttjas. Exempelvis genom att personer som inte har asylskäl söker asyl med syftet att göra ett spårbyte. Vi i Centerpartiet tar denna kritik på allvar. Samtidigt har det gett en möjlighet för den som försörjer sig själv och bidrar att stanna kvar. Vi ser därför hellre att man i ett första steg ser över hur systemet för spårbyte kan göras om för att bli mer ändamålsenligt.

Jonny Cato (C)

Martina Johansson (C)

Anders W Jonsson (C)